

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلنی
(۱۵۰) خارج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشدور .

نسخه بی ۵ غروشدور .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتمه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیر اعاده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاكف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدكم سبیل از شاد

الکشاف

۱۳۳۰

آدره من تبدیلنه ایریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
و او قوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسه یازلسی رجا اولنور .

یاره کوندرلدیکی زمان نه یه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

بیردرس دگبڈزا! بیز بودرسی آلدقندن صو کرا داهاصا غلام اینانیورز که بیزم ایچون بوندن صو کرا ده فلاح وسعادتك ا کسیری، هر شیدن اول، شونده کیزلیدر:

کندی وارلیغمزله، ملی سحیه وقابلیتمزله وبونک خارجی حیاته تظاهری اولان ملی اخلاقز، ملی ذوقز وحریمزله، بیزه مخصوص اولان دوشونوش ودوبوش طریقمزله؛ خلاصه بیزم ملی بئلکمزله خاص اولان ویزدن آریلماسی ممکن اولمایان، نهر وار ایسه اونلرله برابر یاشاماق واونلر ایچنده انکشاف اتمک!

اوشیلرکه بزدن آریلماسی بیزی بیزلیکدن چیقاروب «ردی» به کوتوره جکدر؛ البته بیزم اوشیلردن آریلماسی دوعرو اولماز.

فیهراه ساجد

چینه اسلام

مقاله میں نانک وانک

چین مملکت واسعه منک تمام کوبکنده کائن سینانغو بلده سنده آثار اسلامیه قدیمه دن «نانک وانک صی» نامیله معروف برمسجد عتیق موجوددر «صی» مسجد دیمکدر «نانک وانک» مشهور خاقان چین ک نامیدر. مشارالیه حضرتلری مسجد مذکورک بانی ومؤسس اولدینی جهتله مسجد ایله برابر کندی نامتی دخی ابقا ایتشددر.

مسجد مذکورک تاریخ انشاسی زمان سعادته قرین اولدینی چین علماسی طرفندن روایت اولدینی کبی بانی مشارالیه زمانی دخی علی الحساب زمان حضرت فخرالکائناته تصادف ایتدیکی تواتردرجه سنده شایعدر.

الآن مسجدک بناء اصلی سندن بقیه الباقیه، قبله جهته کائن جدار ایله محراب و برده منبردن عبارتدر. شیمدیکی بنانک ایسه هجرتک یدی یوز قرقتی سنه سی انشا اولوندیغی آجیق کوستره ن تاریخ طاش اوزرنده، روجه آتی حک اولمشدر: «وقد عمر هذه المساجد من الهجرة النبوية سنة اربعین وسبعمانه» بوندن ماعداجین خاقانلردن بر جوق ذوات ککشلردر، مسجد مذکورک زیارتدن صو کره «نانک وانک» طرفندن بنا اولندیغی تصدیق ایدهرک کندی دست خطلریله مذهب برلوحه تعلیق ایتشلر. الواح مذکوره الیوم تعلیق اولندقلری موقعده موجود ومحفوظدر.

بوندن باشقه مسجد مذکورک حولیسنده بر طاش اوزرنده چین خطیله حک اولمش تاریخچه ده، مسجد مذکورک سبب انشاسندن بحث اولیورمش. بن بوتاریخچه نک بر نسخهنی فوطوغراف ایله آلدیردم. طاشک چاتلاق اولان برلرنده کی خطوط وقونه مایور ایسه ده،

بنم اعتراضم وایشک چوروک نقطه سی: نقصانلر و قصورلر بو خلقت ایچنده وبو خلقتک شعورلو بیر تظاهری اولان بشری حیسات ایچنده فضیلتلرک واییلکلرک متممی دکلدر. بالعکس بوایکی ضد بیر برینی اکال دکل، اخلال و تخریب ایدهر. نورک قاراندیغی، حرارتک برودتی تخریب و احما اتمه سی کبی داهها دوعروسی قاراندیق ایله برودت آریجه «موجود» دکل، ضیلتک و حرارتک یوقلغی در. اوحالده بو یوقلقلری آلد اتمک ایچون ماهیتی «وارلیق» دن عبارت اولان ضیا وحرارتی احما اتمک لازم کلیر. قصورلر ونقصانلرده آریجه (مستقلاً) موجود دکل، فضیلت وکمالک خراب اولدینی فرصت و شرائطده موجودیت قازانیرلر؛ داهها دوعروسی بیزه موجود کورونورلر. ثوبله ایسه هانکی شکل وجنسنده اولورسه اولسون، فضیلتلر هیچ بیر زمان وهیچ بیر وجهله قصورلر ایله بیرله شوب صمیمی ویریرندن آریلماز بیر «کل» تشکیل ایدهر. اوحالده اولسه اولسه، فضیلتلرک واییلکلرک (یعنی بیک تورلو شکله کورونه رکالک) هیئت مجموعه سیدرکه آنحاق بر «کل» در.

بناء علیه؛ غرب مدینتی آلیرکن اونک قصورلری و فالتقلری آتارق وتصفیه ایدهرک آبرساق بومدنیق ترکیب ایدهن حقیق عنصرلری بیریرینه داهها صمیمی باغلا یارق وقایناتارق بیر کل حالتده قبول ایتمش اولورز.

اوحالده؛ بیز غرب مدینتی یالکیز فضیلتلریله آلاچاغز... بونک عکسفی ادعا اتمک وعکسفی ادعاده اصرار اتمک بیر آز منطقه سزلغه بکزه ر- وملتمزک حق اولان ومدنی انکشاف وتکملی ایجتیمک و یارالامق دیمک اولور.

ایکنجی اعتراضم و (غرب مدینتی بوتون نقصانلریله برابر آلاق) دوشونجه منک ایکنجی بیر چوروککلی:

بوتون دنیای حیرتله دوشورده ملی بویوک ظفریمزده آنادولو انقلاب حرکتک موفقیتده درونی وحقیق اک بویوک بیر سبب واردر وبونی انکار اتمک ممکن دکلدر: غربک واونک دیسیهلری سیاست وذهنیتی کندیسنه رهبر ایتمش وملتمزی بویله ذهینتله سوق واداره ایدهرککش اولان (باب عالی) نک طوتدینی یول کیرلی، خطرلی، شعورسز بیر تقلید واقندا یولیدی. آنادولی خلقی استیلانک اکلجیع آننده او اوچوروملو یولدن رجوع ایدهرک، ملی وجدان و ملی سحیه منک وبوایکی منبعدن قاینایوب کلهن معنوی قوتلرمنزک دوعرو وحقندن ملهم جریاننه تابع اولماق، یعنی کندی بئلکهنه انتقال واستناد اتمکله درکه مظفر اولدی، قورتولدی، بو کونکی بویوک وارلیغی یاراتدی ویزه امین افقلر آجدی...

ثوبله ایسه، تاریخک کوسته ردیکی بو بارلاق ومحتشم مثال بیزه

پك چوق سطرلر اوقونور، حق مجوسی چین لیلردن بر قاج آدمه کوستردم، غایت کوزل اوقورلردی. مسجدهدن بحث اولدیفنی آکلاشیلدورسده ماهر بر ترجمانه تصادف ایتدیکم ایچون تام معناسی اوکره مدم.

« تانک وانک، جنابلربنک دین اسلامه خدمتی غایت بیوک اولدیفنی عموم چین علماسی تصدیق ایدیورلر. مشارالیه حضرتلربنک غایت مهم اثرلرندن بری: « حی حی بالای، شعراً یازلمش، چین لساننده مطبوع مشهور بر اردر؛ معراج نبوی دن ومعجزه بامره شق قرک چهنده نه صورتله مشاهده اولدیفندن بحث ایدرمش. بو قصیده نکه ده بر قاج نسخهنی الیه ایتدم. مشارالیه حضرتلربنک نامی یاد ایدیلجه (عاشق النبی) دیه تجیل ایدرلر. چین تاریخلری بو ذات محترمک دین اسلامه اولان خدمتندن بحث ایتدکلی حالده، کندینه مسلمان دیدکلیهی هیچ بر آغزدن ایشتمدم. هرکس و هوکان کافرا = او، کافر دی، دیور. شوراسی چوق غریب: «عاشق النبی» اولیور، دین اسلامه بو قدر خدمت ایدیورده ینه کافر قاللیور. بو غریب حاله انسان بر شی دیه میور: «ان الله یؤید هذاالدین بالرجل الفاسق او الکافر» حدیث شریفنک سری تجلی ایتشدز، دیمکدن باشقه سوز بولنه میور. موفق اولورسم بو آدمک اثرینی کندی بیلدیکم لسانلردن، برینه ترجمه ایتدیرمک فکرندهم، قالم.

(سن جان) ولایتده طورقان جوارنده «آستانه» دیدکلی بر شهر اتصالنده «دقیانوس» [۱] خرابه سی دیدکلی بر انقاض واردر. او خرابه اوزرنده بوندن ۱۴ سنه مقدم آلمانلر حفریاتده بولمشلر، بر چوق آثار عتیقه آلوب کو تورمشلر. دیگر طرفدن ژاپونلرده حفریاتده بولمشلر، آستانه خلقی دخی کندی حسابلرینه حفریات اجرا ایدرک بر چوق اسکی یازیلر، اویغور خطی، خط چینی ایله یازلمش بر چوق اوراق بولمشلر، شو اوراق میاننده آستانه اهالیسندن (موصل) نامنده برینه تصادف ایدن ورقدده «شق قرک چهنده مشاهده سی، عنوانیه بر کاغذ وارمش. بو آدم بیلیمیه رک بو کاغذی چین حکومتیه بشیوز دولاره صائمش اولدیفنی کندیبی لسان تأسفله آکلاتدی؛ بر چوق اویغور خطیله، مونقول خطیله یازلمش اوراق کوستردی. «ایشته بو اوراق دخی او حفریات زماننده بولدیغمز شیلر، مع التأسف نه اولدیفنی بیلیمورز»، دیدی.

بر چوق آدملر «چین ده انتشار اسلامه برنجی سبب، او زمان جنوبی قطایده «فروچن» دیدکلی موقعده بوانسان خاقان چینک شق قری بالذات مشاهده ایتمه سیدر. دیورلر. چینده انتشار اسلامه [۱] ایدیغود خرابه سی دخی دیرلر. ایدیغود نه دیمک اولدیفنی کیمسه آجیق ایضاح ایدمه میور.

سبب حقیقی نه اولدیفنی مورخلر مزده بزه آجیق کوسترده میور، چین تاریخلری تحقیق ایچون بزم اسلام علماسی چین لسانی اوکره نه یه هوس ایتمه مشلر، اجنیلرله ایسه بو جهتلرک اهمیت یوق. چین مسلمانلری چین لسانندن بشقه بر لسان اوکره نه مشلر، حالده اوکره نیک ایسته میورلر. قرآن کریمی ده دوغرو اوقوبه میورلر. نمازده اوقونه حق قدر سورهلری اولسون تلاوت ایدمه میورلر. غایت صوفی، غایت عالم ومتقی آدملر بولونیور، فقط بو حال أسف اشتمالی کندیلرینه سویلر، اظهار أسف ایدرسه کز کندیلری ده تصدیق ایله برابر «چینی علما عادت مافیش، دیرلر. تأسف دخی ایتزلر. (خوجو) بلده سنده «احد» نامنده مصرلی بر حافظه تصادف ایتدم. بو آدمه صوردم: نه ایچون قرآنی تعلیم ایتیمورسکمز؟ جواباً دیدی که: هیچ ممکن دکل، بن یکریمی بش سنه در بورادهم، بر چوق آدملری تعلیم ایتدم. فقط آنلرده بنم حضورمده کوزمل اوقیورلر سده، مسجدهلرنده کندی بیلدکلی کی اوقیورلر. «چینی علما یقراً هکذا» دیرلر.

در سعادتده قوری چشمه خطیبی رضا اقدی نفس پکین ده قرآن تعلیمه بر مدت صرف مساعی ایتش ایتسه ده، بر آدم اولسون برینه ترک ایدمه مش.

مصرلی احمد اقدی دیورکه: - بر سلام تعلیمی نصیب اولدی، او قدر سویله دم، «السلام علیکم» دیه بر آدمه اولسون اوکره نه مدم. «آنسلام علیکم» دیورلر. چاره سی یوقدر، اقدم.

حقیقه غایت تأسف اولنور بر حال. چین مسلمانلری لسان بیلمدکلی جهته بتون عالم اسلامدن اوزاق دوشمش، غایت آجینه حق بروضه تده بولنیورلر. حاجیلری ده پک آاز. حجازه کیتمک عادت اولماش. خلفاء اسلام ده بونلرک حالی نظراً اعتباره آلاماش. هیچ اولمزه خلفاء آل عثمان بو جهتلری نظر اعتباره آله رق چین لسانی متخصصلری یتشدیرمش اولسملر ایدی، بوگون اللی میلیون چین مسلمان ایشه یاراردی. بونلره لاف آکلاتمق غایت مشکل، لافی آکلارسه هیچ شبهه سز فداکارلقدن چکنمزم وموتی استحقار ایدر بر ملت در. بالخاصه دینی تمصیلری غایت قوی اولدیفنی جهته، دین نامته فوق العاده تأثیرات اجرا اولنه بیلردی.

بو گونه قدر انکلیز میسیونرلری بتون چین ولایاتی شرقاً، غرباً، جنوباً، شمالاً استیلا ایتش اولدقلری حالده، چین مسلمانلری میاننده شیمیدییه قدر هیچ بر کونا تأثیر اجرا ایدمه مشلر. احتمال که بوندن سوکره بر درجه اجرای تأثیر ایدرلر. زیرا هر مسجد اتصالنده بر خریستیان کتبخانه سی کشادینه قرار ویرمشلر. بر چوق یرلرده وبالخاصه مجدداً بنا اولونان مسجد جوارنده کتبخانه لر آچمشلر، قارئلرک تشریفنه

منتهای مدینیت!

شیرازی صبره نورک قادینلرنیڭ آقتر بسلکمی کلمی!

طنین غزته سنک «زده تماشاشنک نه دن ایله یله مدینکی» حقیقه
صوردینی سؤاله مختلف ذوات طرفدن جوابلر وریلدی و وریلدیور.
بو میانه (حسین سعاد) بک امضالی بر جوابده دینلدورکه:

قادین — ایشته علاجک اک مؤثری واک نادری .. او یله برعلاج که زده
هرشی کی آوروپادن کلیه جک، مطلق کندهیز یاه جفز، دارالبدایع بونادر
علاجی بردفه بولدی واسنه ده «زاله» دیدی. بو زاله اسمی تاریخ تماشامزده
هیچ اونوتیلیمه حق براسمدر. چونکه ایلک دفعه صحنه یه چقان برتورک قادینی
هر شیشی کوزینه آلمشدی. آمان یارب، او نه خلجانلی کیچه ایدی، حالا
عقلده در. زاله بزمه و داعلا شمشدی، بز بویوک برتهلکبه/ممرض انسانلر
کی درین وحزین بر سکوت ایچنده ایدک. بچونکه صحنه ده بیلکه ژالهی
اولدیرم جکدیلر و بیلکه بز یارالایجقدیلر .. بونلرک هیچ بری اولمادی. خلقت
حسن توجهنه مظهر اولدی، فقط پولیسک بر چوق اشکنجه لرینی چکدک،
تحمل ایندک، اوغراشدق، موفق اولدی. آرتق بوکون بو یوزدن هیچ
اندیشه یه محل یوقدر. صحنه ده مطلق تورک قادینی و تورک لسانی، تورک
شیومسی، تورک سسی لازمدر. هر ملتک تیاتروسی کنندی افرادیلر تشکیل
اولنور. باخصوص ممله لری مطلق کنندی قادیلری و پایتخت قادیلرندن اولور.
صحنه لمزده چیته حق ممله لری بز آنجق استانبولدن و استانبولکده لسانی
کوزل، کبار محله لرندن تدارک ایتمک مجبوریتنده یز. هیچ برزمان ادرنه قایسی
ویا خود صایه و یا خود طوب قای طرفلرنده اوطوران خلقتک لسانیه شیشی،
نشان طاشی و یا قاضی کوی خلقتک لسانلری بر دکلدی. شیرازی بوراده بر سؤال
صوره ییلرسکیز: عجب تیاترویه رغبت ایدم جک تورک قادینی بولنورمی؟ بن
قادیلرمنزک هر اداره ده کوستردکلری اقتدار و غیرتی کوردکدن صکره منتظم
ورسی بر تماشاش مؤسسه نه قارشیده لاقید قالمیه یقزلرنه امینم. جدی و آتیشی
امین بر اداره ایلر کشاد ایدیلر جک تماشاش مکنتنه دوامه باشلایه حق تورک ممله لری
بوله ییلیرز. بیلکه بو یازیلری اوقودقلری وقت حاضرلاران خاتم قیزلریز بوله
وارد. ایشته عزیزم، طوب بکون دودولره و داع ایدم رک کنندی قادیلرمنزله
ایشته باشلامالی یز. اگر مقصد حاصل اولمازسه بلازوم مصرفه حاجت یوقدر.
تماشاش مسئله سی الی الابد مغارف ملیمزدن سیله لی یز.

بوراده بر سؤال ده صوره ییلرسکیز. عجب مکنتنه آله جفز تورک
خانلریله نه قدر زمان صوکره تمثیله باشلایه ییلیرز؟ بنده سزه بلا تردد آتی
آی صوکره دییه ییلیم. چونکه تجربلرمنز بزه آکلاتدی. تورک قادیلرمنزده
قوة تمثیلیه بک یوکسک .. هله لسان بک آتمکدار و لطیف ..

وقتیله دارالبدایعده هیچ تورکجه ییلمین قادیلری بز برسنده هم تورکجه
اوقوتدی، یازدیردی، همده صحنه یه چیقاردق و موفق اولدی. کنندی قادیلرمنزی
البته ده آز زمانده اهل صنعت ایدم ییلیرز. بونده هیچ شهه کز اولماسین.
(محمد رؤف) امضالی دیگر بز جوابده ده حسین سعاد بکک

فکری تأیید اولونیور:

«علی الاطلاق تورک تماشاشنک تأسس و ترقیسی ایچون حسین سعادک
تعییری وجهله دودولردن قور تولوب صحنه یه تمیز لسانی، تام تحصیللی، حقیق
تورک خانلرینی چیقارمق شرط اساسیدر. والا سنه لرحه بویله دوام ایتمسه،
تیاتروینه بودر و بو قالا جقدر.»

ایشته تورک قادیلرک حریتی دعواستندم بولونانلر؛ قادیلرلی مطلوب

منظر بولونیورلر. فقط چین مسلمانلری شیمیدیلک «بز جانمزی
ویریرز، دیمیزی ویرمه یز، دبه تعنده دوام ایتمکده درلر.

خرستیان علماسنک دینی فداکارلقلری حقیقه شایان تقدیردر:
فرانسه دن، انگلتره دن، آلمانلارن چیقوب چین صحرالرنده و جبال
شاهقه میانشده خرسیتیانلق اوغرندم اون سنه، یکریمی سنه تبلیغاتده
بولونیورلر. اوزرلرینه چینلی آلسه فی کیوب تام بر چینلی کی تکلم
ایدیورلر. «جک های» ولایتده «شک خاه» دینکلری وفاق برقریه ده
برفرانسز میسیونرینه راست کلدیم، اورایه کله لی اون یدی سنه اولمش.
نهایت یکریمی خانه دن عبارت برقریه ده، آفاده می تحصیل کورمش
برفرانسز اون یدی سنه جالیشیور. قریه مذکور خارجه چیقمامش. بوسنه
آنجاق فرانسه یه عودت ایتمک ایچون اذن آلمش. ایکی آیه قدرینه
عودت ایدم جکفی سویلوردی. بو بر آدم دکل، کم ییلر ده قاج
فرانسز وارد. بالکیز (ینلان) بلده سنده سکیز انگلیز، اوج آلمان
میسیونرینه تصادف ایتم. کانجوده، لانجوده، رچوق ارکک میسیونر
ماعد، بشده قادین میسیونری بولنیوردی. بو کی بیوک شهرلرک
هپسندم برچوق میسیونرله تصادف ایندک، شوصورتله چین داخلندم
بیکلرجه میسیونر اولدینی شهه سزدر. بزم اهل اسلامدن برنک عالمه،
دین معلمنه تصادف اولنیور. بالعکس یالانچی دیله نجی هر طرفده
دولاشیور.

بورالرده (داسلا شامی) نامنده بیروتلی برعسلی (وقتیله بو آدم
بابا طاهرک معلومات غزته سنده غزتی قسمندم محررمش) بن خلیفه
طرفدن وکیل دیه رک هلال احمره اعانه نامه کلیتی یاره لر جمع ایتمش،
بو یاره لر ایله هفته ده بر قاج دفعه لر اولمش. یوز یکریمی قیزه نکاحلاندیغی
کندیسی لسان افتخارله سویلرمش. بو آدم حق پاشا صدارتی زماننده
درسمعاده کلش، چین مسلمانلری طرفدن وکیل کلدیم دیه رک،
سلطان محمد رشادک حضورینه قبول اولونمش، نائل التفات اولمش،
سلطان محمد رشاد چین مسلمانلرینه توزیع ایتمک ایچون بر قاج صادیق
کتاب احسان ایتمش. مرقوم او کتابلری بورالرده صاعمش، تکرار
بر قاج قیزله اولمش. بونک کی نجه لرینه تصادف اولنور. افسوس،
صدهزار افسوس! فرصدن بالاستفاده خاصه حرب زماننده بو کی
آدملردن بر قاج دانه سی توردمش. سید حمزه نامیه لریمی ده بز
چوق مناسب سز لکلرده بولمش، بو کی کیمسه لهر ملتده بولنیور. فقط
نه چاره زده دها چوقه.

فی مابعد پی در پی مشاهداتی یوللارم.

۲۰ رمضان ۱۳۴۱، ولادیووستوک عبدالرشید ابراهیم